

Облік у зарубіжних країнах

асистент Квачан О.С.
каф. міжнародної економіки
консультації -
четвер 13.³⁰ -14.³⁰

Література до курсу:

- Глен А. Велш та ін. Основи фінансового обліку: Пер. з англ. – К.: Основи, 1999. – 943с.
- Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі. Практичний посібник . – К.: Лібра, 2001. – 840с.
- Єфіменко В.І., Лук'яненко Л.І. Облік в зарубіжних країнах: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц.- К.: КНЕУ, 2005. – 211 с.
- Бутинець Ф.Ф., Горецька Л.Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. Навчальний посібник. – Житомир: ПП "Рута", 2002. – 544с.

Зміст дисципліни за темами

- 1. Загальноприйняті принципи і системи обліку
- 2. Фінансова звітність, її зміст та інтерпретація
- 3. Облік грошових коштів
- 4. Облік розрахунків з дебіторами
- 5. Облік товарно-матеріальних запасів
- 6. Облік довгострокових активів
- 7. Облік фінансових вкладень та консолідована звітність
- 8. Облік короткострокових зобов'язань
- 9. Облік довгострокових зобов'язань
- 10. Облік власного капіталу і розподіл прибутку в товариствах і корпораціях
- 11. Основи управлінського обліку

Тема 1. Міжнародні системи та принципи обліку

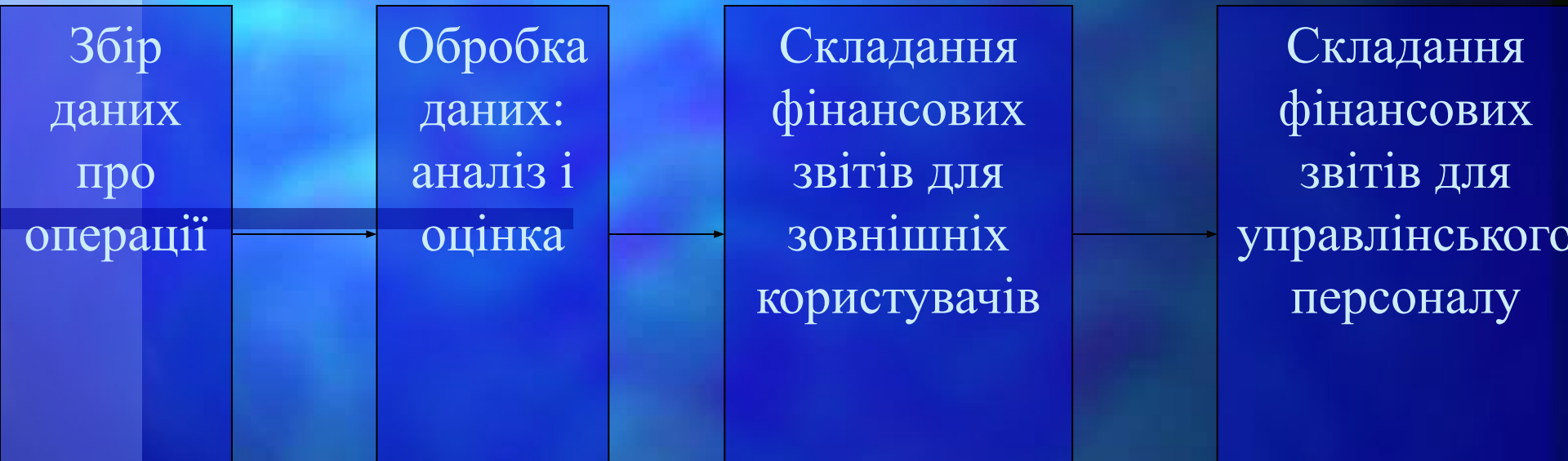
- 1. Роль обліку в системі управління
- 2. Класифікація облікових систем
- 3. Концептуальна основа та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку
- 4. Принципи обліку в зарубіжних країнах

Реферати

- 1. Історія МСБО.
- 2. Професійні організації бухгалтерів.
 - а) професійні організації бухгалтерів США.
 - б) професійні організації бухгалтерів Великобританії

1. Роль обліку в системі управління

Схема руху облікової інформації

Роль облікової інформації при прийнятті економічних рішень

2. Класифікація облікових систем

1. Британо-американська модель

Облік господарської діяльності орієнтується на потреби широкого кола інвесторів, що обумовлено високорозвиненим ринком цінних паперів, відсутності законодавчого регулювання обліку, використання стандартів, гнучкістю облікової системи; високим освітянським рівнем як бухгалтерів, так й користувачів фінансової інформації.

Великобританія, США і
Нідерланди

2. Континентальна модель

Ця модель відрізняється наявністю законодавчого регулювання обліку, тісними зв'язками підприємств з банками, які є основними постачальниками капіталу. Орієнтація обліку на державні потреби, а також консерватизм облікової практики.

Франція, Німеччина, Японії і
інші країни Європи

+

Франкоязычні африканські
країни (Алжир, Ангола,
Марокко, Сенегал і др)

3. Південноамериканська модель

Орієнтується на потреби уряду і відрізняється від інших моделей щорічними корегуванням на темпи інфляції

країни південного
континенту Америки
(Аргентина, Болівія,
Бразилія, Чилі, Уругвай
тощо).

4. Ісламська модель

будують свої законодавчі системи під впливом богословських ідей

Туреччина, Іран, Бангладеш
ТОЩО

5. Інтернаціональна модель

Мультинаціональний бізнес вимагає поєднання звітів, побудованих відповідно до практики кожної з країн учасниць економічної комунікації

3. Концептуальна основа та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Концептуальна основа, за визначенням Ради із стандартів фінансового обліку США, - це погоджена система взаємозалежних цілей і принципів, що визначає природу, функції фінансового обліку і звітності, на підставі якої можлива розробка незаперечних стандартів.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку –

це сукупність правил, методів і процедур обліку, розроблених професійними організаціями з метою застосування доступних методів і процедур країнами світу, які мають рекомендований характер.

29 червня 1973р.

Великобританії, Австралії, Ірландії,
Канади, Німеччини, Мексики, США,
Японії

Міжнародні стандарти обліку
(International Accounting Standards) є
документи, які визначають загальний
підхід до складання фінансової
звітності та пропонують варіанти
обліку окремих засобів або
господарських операцій підприємства.

Вони не є обов'язковими й носять
рекомендований характер.

МСБО складається з:

- концептуальної основи;
- безпосередньо стандартів;
- тлумачень

Структура Концептуальної основи складання і подання фінансових звітів:

- вступ;
 - мета фінансових звітів;
 - основні припущення (принципи);
 - якісні характеристики інформації;
 - елементи фінансових звітів;
 - визнання елементів фінансових звітів;
 - оцінка елементів фінансових звітів;
- концепції капіталу і збереження капіталу.

Стандарт обліку має декілька ТИПОВИХ РОЗДІЛІВ:

- мета;
- сфера застосування;
 - об'єкт обліку - надається визначення об'єкту обліку та основних понять, пов'язаних з цим об'єктом;
 - опис суттєвості;
 - власне стандарт, який містить визнання об'єкту обліку - наводяться критерії віднесення об'єктів обліку до різних елементів звітності; оцінку об'єкту обліку - наводяться рекомендації щодо використання методів оцінки та вимоги до оцінки різних елементів звітності;
 - розкриття інформації про об'єкт обліку в різних формах фінансової звітності;
 - дата набрання чинності;
 - додатки

GAAP (Generally Accepted Accounting Principles)

це система бухгалтерських стандартів та процедур, яка має ієрархічну структуру.

4. Міжнародні принципи обліку

У міжнародній практиці під міжнародними бухгалтерськими принципами розуміють сукупність відповідних методів і прийомів, що є основою організації бухгалтерського обліку і знаходять своє відображення в міжнародних стандартах фінансової звітності.

**1. Принцип автономності
(самотійності) компанії, цілісність
принцип господарської одиниці
(Business Entity).**

Цей принцип визначає, що при формуванні фінансових звітів кожне підприємство розглядається як господарська одиниця (юридична особа), що є відокремленою від її власників чи інших підприємств.

2. Принцип діючого підприємства або принцип безперервності (*Continuity of Going Concern*).

Цей принцип передбачає, що всі фінансові звіти повинні готуватися ґрунтуючись на припущенні, що дане підприємство буде продовжувати працювати в майбутньому і не буде зупинена найближчим часом.

3. Принцип вартості (собівартості) або історичної собівартості (Historical Cost).

Цей принцип означає, що активи компанії відображаються у фінансових звітах за ціною їхнього придбання (за собівартістю).

4. Принцип реалізації або принцип фактичної реалізації (Realization)

Цей принцип застосовується для визначення суми, яка повинна бути визнана як виручка (доход) від реалізації.

5. Принцип нарахування

тісно пов'язаний з принципом реалізації та означає, що господарська операція визнається коли вона здійснена, а не коли сплачені або отримані кошти.

6. Принцип відповідності (погодженості) (Matching)

У звітному періоді реєструються тільки ті витрати, які призвели до доходів звітного періоду, тобто доходам звітного періоду повинні відповідати витрати звітного періоду.

У міжнародній практиці діє таке правило, якщо:

- витрати призводять до майбутніх вигод – вони відображаються як активи у балансі;
- витрати призводять до поточних вигод – як витрати звітного періоду і відображаються у звіті про прибутки та збитки й впливають на розрахунок прибутку або збитку звітного періоду;
- витрати не призводять ні до яких вигод – як збитки.

7. Принцип обачності або принцип консерватизму (Concervatism).

Цей принцип вимагає уникати недооцінки зобов'язань та витрат, а також переоцінки активів і доходів.

8. Принцип матеріальності (суттєвості) (*Materiality*).

Він означає, що операції відображаються у фінансових звітах, якщо їх сума є суттєвою

9. Принцип послідовності (постійності) (*Consistency*).

Принцип послідовності передбачає, що якщо компанія обрала один якийсь метод обліку, то вона повинна застосовувати його постійно, тобто якщо фінансові звіти використовуються для порівняння, то показники цих звітів повинні розраховуватись однаково за аналізуемі роки.

10. Принцип періодичності або облікового періоду (Periodicity)

Принцип визначає можливість і необхідність поділу безперервної діяльності підприємства на звітні періоди для складання необхідної звітності та виявлення результатів діяльності.

11. Принцип подвійності або принцип двосторонньої тотожності (двосторонньості) (*Dual-Aspect*)

Кожного дня компанії доводиться здійснювати різні господарські операції, які впливають як на активи компанії, так і на її пасиви, і це обов'язково знаходить своє відображення у фінансових звітах як за активами, так і за пасивами компанії.

12. Принцип повного розкриття інформації (*Full Disclosure*).

Відповідно до цього принципу, фінансові звіти та доповнення до них повинні містити всю суттєву інформацію про фінансовий стан та результати діяльності компанії.

13. Принцип грошового вимірника (припущення про стабільність валюти).

Цей принцип передбачає, що гроші є найбільш універсальним виміром різних об'єктів обліку, а також забезпечують адекватну оцінку господарської діяльності підприємства.

14. Принцип привалювання сутності над формою

Сутність операцій або інших подій не завжди відповідає тому, що впливає з їхньої юридичної або розробленої форми.

15. Принцип галузевої практики (Industry practice).

З урахуванням особливостей певної галузі або виду діяльності у бухгалтерському обліку можуть здійснюватись певні винятки із загальних правил.